CURTEA DE APEL NORD

Dosarul nr. 4r-3305/2025 Judecătoria Bălți, sediul Central
4-25055620-03-4r-26082025 Judecător: Andrei Guțu

D E C I Z I E
În numele Legii

27 ianuarie 2026 mun. Bălți

Colegiul Penal al Curții de Apel Nord
În componență:
Președintele completului, judecătorul: Ghenadie Liulca
Judecători: Aurelia Andronache și Ludmila Iarmaliuc

examinând în ordine de recurs, recursul agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, Alexandru Josan declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central din 24 iunie 2025, prin care a fost admisă contestația lui Lungu Natalia, fiind încetat procesul contravențional în temeiul art. 47^1 alin.(1) Cod contravențional, cu anularea deciziei agentului constatator din 10.04.2025 privind aplicarea amenzii, din lipsa faptului contravenției,

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele recursului, materialele cauzei, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La data de 10.04.2025 de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, Ciprian Vladimirov, în privința lui Lungu Natalia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție pentru faptul că, în perioada lunilor iulie-octombrie 2024, aflându-se în mun. Bălți, a acceptat instalarea aplicației mobile PSB pentru primirea mijloacelor bănești în scopul susținerii unui candidat la alegerile prezidențiale.

Prin decizia agentului constatator din cadrul Inspectoratului de poliție Bălți, Ciprian Vladimirov, din 10.04.2025, Lungu Natalia a fost sancționată pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional la o amendă în mărime de 750 unități convenționale, echivalent a 37 500 lei.

Contravenienta Lungu Natalia, nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare din 10.04.2025, le-a contestat în ordinea art.448 Cod contravențional.

Contestația a fost expediată în adresa Judecătoriei Bălți, sediul Central pentru examinare conform regulilor de competență statuate la art.395 alin.(1) pct.2) Cod contravențional.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 24 iunie 2025 a fost admisă contestația, fiind încetat procesul contravențional în privința lui Lungu Natalia învinuită în temeiul art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, cu anularea deciziei agentului constatator din 10.04.2025 privind aplicarea amenzii în mărime de 700 u.c. egal cu 37 500 lei în baza art.47^1 alin.(1) Cod contravențional, din lipsa faptului contravenției.

Exercitarea căilor de atac:

Nefiind de acord cu hotărârea nominalizată, agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, Alexandru Josan, a declarat recurs împotriva acesteia, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central din 24 iunie 2025, cu remiterea cauzei la o nouă examinare în alt complet de judecată în aceiași instanță de judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de fond în contradicție cu normele legii contravenționale, incorect a apreciat probele anexate la materialele cauzei contravenționale şi a derogat de la prevederile art. 425 alin. (1) Cod contravențional, care declară că probele sunt elemente de fapt, care servesc nu numai la constatarea inexistenței, ci şi a existenței contravenției.

Concomitent, în gestiunea agentului constatator s-a aflat procesul contravențional înregistrat în Registrul de evidență a altor informații cu privire la infracțiuni şi incidente cu nr.20250403651 din 09 aprilie 2025, parvenit spre examinare conform competenței teritoriale, pornit în baza art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, disjunse din cauza penală nr. 2023970322, pornită în baza prevederilor art. 181^3 Cod penal, examinată de Procuratura Anticorupție.

În cadrul examinării cauzei penale menționate, de către organele de drept a Republica Moldova, s-a stabilit că Ilan Şor constituind şi devenind conducătorul unui grup criminal organizat şi alte persoane din anturajul său, au pus la cale un plan infracțional de sporire a influenței sale politice asupra sistemului puterii de stat în Republica Moldova, finanțarea ilegală a concurenților electorali, manifestat prin racolarea unor conducători, membri, simpatizanți de partid, grupuri de inițiativă, viitori concurenți electorali, promițându-le în schimbul loialității şi promovării intereselor sale politice, remunerări financiare în proporții deosebit de mari în așa măsură încât să influențeze rezultatele scrutinelor electorale.

Astfel, pe întreg teritoriul țării, după o schemă bine conturată, repartizată pe regiuni, raioane, localități, au fost organizate grupuri de persoane, președinți de

oficii, negociatori, curieri, executori care desfășurau diferite activități infracționale şi anume racolarea alegătorilor, acumularea datelor cu caracter personal, precum şi suportul informațional privind instalarea aplicației mobile de tip banking-PSB a băncii comerciale „Promsveazibank" din Federația Rusă, prin intermediul cărora au fost oferiți şi dați bani, inclusiv prin transferuri bancare, persoanelor cu drept de vot din țară, care şi-au exprimat acordul de a oferi datele cu caracter personal pentru a fi remunerați financiar, în scopul determinării exercitării într-un anumit mod a drepturilor electorale.

În cadrul examinării cauzei penale menționate supra, pentru stabilirea şi identificarea tuturor participanților, au fost autorizate măsuri speciale de investigații, identificarea abonatului sau utilizatorului rețelelor de comunicații electronice naționale „Orange", „Moldcell", „Moldtelecom", în scopul documentării acțiunilor ilegale ale subiecților implicați.

Toate măsurile speciale de investigații au fost autorizate la judecătorul de instrucție conform prevederilor legislației în vigoare (copiile actelor procesuale au fost anexate la dosarul contravențional), ca urmare sau stabilit persoanele de pe teritoriul țării care au pretins, acceptat şi primit bani şi alte bunuri cu scop de a exercita dreptul său electoral, de a vota în favoarea unora sau altor candidați, despre care erau informați prin intermediul persoanelor afiliate lui Ilan Şor, în cadrul scrutinelor electorale din Republica Moldova. Accentuează că, la sfârşitul lunii februarie 2022, „Promsvyazibank" a fost inclusa pe lista sancțiunilor din Marea Britanie datorită recunoașterii de către Rusia a autoproclamatei RPD şi LPR. La 24 februarie 2022, el a fost inclus în lista de sancțiuni a SUA în legătură cu invazia Rusiei în Ucraina - SDN, care prevede restricții maxime posibile şi o înghețare completă a activelor. In martie, Singapore s-a alăturat sancțiunilor.

Astfel, în sectorul financiar-bancar din cauza sancțiunilor prin care se operează transferurile bancare internaționale, nu pot fi efectuate tranzacții cu băncile comerciale din Rusia, de unde şi a apărut necesitatea instalării aplicației banking PSB în telefoanele mobile, motivul fiind imposibilitatea de a efectua transferuri prin alte modalități, banii pentru coruperea alegătorilor puteau fi aduși în Republica Moldova doar fizic şi prin aplicația banking PSB.

Deci, în cadrul examinării comunicațiilor electronice s-a stabilit că Lungu Natalia în perioada lunilor 01 iunie 2024-30 octombrie 2024, a primit mai multe (transferuri) de la banca comercială PSB, la fel fiind simpatizantă a Partidului politic „Şor", „Victoria-Pobeda", s-a prezentat la unul din oficiile partidului, pe str. M. Sadoveanu 24, str. Kiev, str. Alexandru cel Bun, unde a fost inclus-(ă) în grupele rețelei de socializare „Telegram", la fel a oferit datele cu caracter personal pentru a beneficia de mijloace bănești, fiindu-i instalat în telefonul mobil personal aplicația banking PSB (Promsveazi Bank din Federația Rusă), prin intermediul căruia persoana menționată supra a primit transferuri de bani (sumele de bani

variau de la 1000-15000 Ruble). Pentru remunerarea pretinsă, acceptată şi primită contravenienta Lungu Natalia participa la diferite acțiuni, participa la proteste, repartiza ziare cu tentă politică, racola alți alegători, desfășura sondaje, cât şi în cadrul scrutinelor electorale vota pe unii sau alți candidați electorali despre care era informată prin rețeaua „Telegram”.

În cadrul audierii, contravenienta a refuzat să declare date de identificare a activistului sau membrului de partid care a instalat aplicațiile Telegram, aplicația banking PSB, la fel a comunicat că rude în Federația Rusă nu are şi nu putea primi transferuri bănești de la alte persoane terțe, care la fel în cazul parvenirii sau primirii mesajelor sau transferurilor de la rude, urma să fie menționat transferul de bani de la persoană fizică prin intermediul băncii. Întru argumentarea celor expuse au fost anexate tabele fotografice, cum persoanele acceptau şi primeau remunerări financiare, cum primeau indicații de la superiorii partidului politic menționat, despre modalitatea şi pe cine şi cum să-şi exercite dreptul electoral. Totodată remarcă faptul că, contravenienta Lungu Natalia de nenumărate ori a fost observată că a participat la diferite măsuri, proteste, mitinguri, demonstrații, organizate de Partidul Politic „Şor”, „Victoria-Pobeda”.

Astfel, din materialele acumulate nu s-a constatat vreo circumstanță care să exclude caracterul contravențional al faptei sau care înlătură răspunderea contravențională anume ajungem la concluzia că contravenienta Lungu Natalia a pretins, acceptat şi primit, personal sau prin mijlocitor, mijloace bănești, bunuri sau privilegii sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale.

Consideră argumentele instanțe de judecată, precum că din analiza probatorului acumulat şi prezentat în justificarea întocmirii procesului-verbal contravențional, agentul constatator nu s-a axat pe careva probe pertinente şi concludente faptul imputat contravenientului drept neîntemeiat care urmează a fi apreciate critic, deoarece agentul constatator la pornirea procesului contravențional s-a condus în exclusivitate de prevederile legislației contravenționale, şi în limitele competenței sale a calificat şi indicat corect indiciile contravenției, a completat toate compartimentele procesului-verbal contravențional, a semnat pe fiecare pagină procesul-verbal, a apreciat legal şi obiectiv circumstanțele cazului în vederea constatării vinovăției s-au nevinovăției lui Lungu Natalia în comiterea contravenției menționate supra şi în raport cu probele acumulate a aplicat legal normele contravenționale.

Mai mult ca atât, alegațiile instanței de fond precum că faptul că persoana ar apare pe o listă de presupuse persoane implicate sau că ar fi instalat o aplicație, în condițiile în care nu există dovezi clare despre data, suma sau beneficiul concret (bani extrași, primiți sau folosiți), nu este suficient pentru a demonstra vinovăția

dincolo de orice îndoială rezonabilă, nici măcar în cadrul unei proceduri contravenționale, or instanța de judecată nu a luat în considerație actele procesuale disjunse din cadrul dosarului penal nr.2023970322 pornită în baza art. 181^3 Cod penal, examinată de Procuratura Anticorupție, unde şi s-a demonstrat faptul că alte persoane inclusiv şi Lungu Natalia a pretins, au acceptat şi primit mijloace bănești de la Ilan Şor prin intermediul PSB, pentru a vota sau nu a vota pe unul sau altul din candidați, la referendum şi la alegerile prezidențiale din toamna anului 2024.

În final a invocat, că în cadrul examinării procesului contravențional, instanța de judecată a luat în considerație doar poziția procesuală a apărătorului contravenientei Lungu Natalia expusă în concluziile scrise şi nu a dat o apreciere obiectivă şi deplină cumulului de probe existente la dosar, prin ce a derogat de la prevederile art. 425 Cod contravențional, care expres stipulează că probele sunt elementele de fapt care servesc nu numai la constatarea inexistenței ci şi a existenței contravenției.

Prin urmare argumentele invocate în contestația contravenientei precum că nu se face vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional le considerăm neîntemeiate şi declarative, fiind făcute în scopul eschivării de la răspunderea contravențională pentru fapta comisă, or, în cadrul colectării probelor s-a constatat în mod indubitabil vinovăția contravenientei în comiterea faptei contravenționale, prin suficiente probe directe, utile şi veridice, din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității şi veridicității lor, care în ansamblu colaborează între ele.

Argumentele părților:

Potrivit prevederilor art. 471 alin. (1), (2) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. (2) Instanța de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursului contravenientei, părțile nu au înaintat referință asupra recursului declarat.

Aprecierea instanței de recurs:

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe în raport cu argumentele invocate în recurs Colegiul penal conchide că recursul agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, Alexandru Josan, este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea hotărârii atacate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, reieșind din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una dintre următoarele decizii admite recursul, casînd hotărîrea atacată, parțial sau integral, şi

adoptă una dintre următoarele soluții: rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri.

În motivarea soluției adoptate Colegiul reține ca temei de drept și dispoziția art. 470 alin. (3) Cod contravențional, potrivit căreia instanța de recurs judecă recursul în limitele temeiurilor pentru recurs, având dreptul, în afara temeiurilor invocate și cererilor formulate de recurent, să examineze și alte temeiuri fără a agrava situația contravenientului.

La caz, lecturând hotărârea contestată, Colegiul penal constată interpretarea eronată de către instanța de fond a prevederilor art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional, cu încetarea prematură a procesului contravențional din lipsa faptului contravenției pe motiv că, agentul constatator nu a prezentat probe care ar demonstra faptul că, Lungu Natalia se face vinovat în comiterea contravenției prevăzut de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional.

Aferent, Colegiul penal va respinge teza punctată de către prima instanță referitor la faptul că **„**informația de tip USB de la instituția de telecomunicații, precum că contestatarul Lungu Natalia a primit sms de intrare de la banca comercială PSB pe numărul mobil *****, abonat SA „Orange**”,** nu-i suficient pentru acuzarea persoanei conform prevederilor art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional ”, or această abordară este una în mod evident reductivă, lipsită total de o argumentare juridică ce ar permite instanței de recurs de a constata legitimitatea ei.

Prin urmare, Colegiul penal reține că, prima instanță la judecarea cauzei în fond a ignorat un principiu fundamental în materia răspunderii juridice, or faptul catalogării ca fiind insuficientă informația de tip USB de la instituția de telecomunicații care certifica aspectul inerent consumat al pretinderii și acceptării surselor financiare în vederea subminării alegerilor democratice constituie în esență o faptă ilicită pasibilă albiei contravenționale.

Or, antrenarea acțiunilor sale în cadrul aplicației bancare PSB chiar și în situația ne ridicării sumelor bănești constituie în mod clar întrunirea condițiilor de rigoare de a supune răspunderii contravenționale subiectul activ al contravenției, care în prezenta speță s-a dovedit a fi Lungu Natalia.

Colegiul penal va respinge și argumentele punctate de către prima instanță referitor la faptul că, *instalarea aplicației nominalizate nu este interzisă de legea*, în condițiile în care este de evidențiat că această acțiuni a fost absolutizată în dauna valorilor de interes public major, precum securitatea națională, ordinea constituțională și transparența finanțărilor politice.

Or, exercițiul unui drept aparent neutru – *instalarea unei aplicații bancare* – trebuie contextualizat juridic în funcție de scopul real, cadrul factologic și implicațiile sociale ale utilizării acelei aplicații. Doar în această cheie poate fi

analizată compatibilitatea conduitei cu normele de drept contravențional, în special în materia contravențiilor cu caracter financiar-electoral.

Aceasta pentru că, argumentul instanței potrivit căruia deschiderea unui cont bancar personal – în speță „PSB Bank”, instituție bancară situată în Federația Rusă, nu ar putea constitui o faptă ilicită, prezintă o viziune formalistă, insuficient adaptată la exigențele actuale ale dreptului contravențional și ale ordinii juridice europene.

În această optică, Colegiul penal ține a puncta faptul că, nu deschiderea unui cont bancar este subiectul evaluării juridice, ci ansamblul de factori cumulativi care însoțesc această operațiune: natura instituției bancare asociate, legătură contravenientului cu această instituție, caracterul mesajele recepționate, absența oricărei justificări rezonabile din partea subiectului, caracterul opac al conduitei și lipsa cooperării la etapa procesuală, astfel este de menționat faptul întrunirea condițiilor de rigoare de a supune răspunderii contravenționale pe Lungu Natalia.

De asemenea, Colegiul penal reiterează că, în conformitate cu prevederile art. 458 Cod contravențional, la examinarea cauzei contravenționale în fond instanța de judecată urma să soluționeze următoarele chestiuni: caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei, în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante, necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale, alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei, iar instanța de recurs urmează în acest context să verifice dacă instanța de fond a respectat aceste condiții ce duc la legalitatea și temeinicia hotărârii emise.

Conform art. 394 alin. (4) Cod contravențional, judecarea cauzei în ședință judiciară va fi argumentată şi efectuată cu respectarea tuturor regulilor de procedură judiciară.

În temeiul prevederilor art. 462 alin. (1) Cod contravențional, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Prin urmare, constatările menționate supra denotă examinarea superficială și unilaterală a cauzei, fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar, precum și dând o apreciere eronată circumstanțelor de fapt stabilite prin setul probator prezentat de către organul extrajudiciar, iar în consecință a adoptat o hotărâre nemotivată, fără a se ține cont de dispozițiile art. 458 Cod contravențional, împrejurare ce impune soluția privind casarea hotărârii, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi decizii, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, din motivele ce urmează:

Ab initio, Colegiul penale evidențiază că prin adoptarea unei noi hotărârii în ordine de recurs nu se agravează situația juridică a contravenientului, întrucât se menține aceeași sancțiune contravențională aplicată prin decizia agentului

constatator; nu se adaugă noi măsuri restrictive; nu se aplică un cuantum majorat al amenzii ori măsuri complementare.

Astfel, fiind pe deplin respectat principiul *non reformatio in peius*, consacrat atât în dreptul intern, cât și în jurisprudența CEDO.

În continuare, Colegiul reține că potrivit art. 381 alin. (4) Cod contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât şi cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum şi circumstanțele atenuante sau agravante.

Conform art. 440 alin. (1) Cod contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Potrivit art. 375 alin. (3) Cod contravențional, concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.

În corespundere cu prevederile art. 425 alin. (1), (2), (3) Cod contravențional, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției şi la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. **(2)** În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziție, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, declarațiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Probele pot fi dobândite, prelucrate, păstrate și prezentate ca documentație pe suport de hârtie sau în formă electronică ori cu convertirea documentației respective într-un format electronic ușor accesibil, inclusiv cu

utilizarea semnăturii electronice simple. **(3)** Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege.

Conform art. 425 alin. (7) Cod contravențional, procesului contravențional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă şi la procedeele probatorii, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod.

Potrivit art. 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenței, concludenței, utilității şi veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Potrivit art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, contravenție încriminată lui Lungu Natalia sancționează, *pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea promisiunii ori a ofertei acestora, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.*

Astfel, reieșind din materialele cauzei penale, Colegiul penal constată că, vinovăția contravenientei Lungu Natalia se probează prin: 1) raportul privind înregistrarea contravenției din 09.04.2025; 2) extrasul din procesul-verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigație – colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice din 06.11.2024; 3) raportul de analiză informațional-criminală efectuat în temeiul cauzei penale nr. 2023970322, conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 181^3 și art. 243 alin. (3) lit. a), b) Cod penal; 4) copia încheierilor și mandatelor Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 01.04.2025 prin care a fost admis demersul procurorului și a fost autorizată folosirea datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigație, din cauza penală 2023970322 în cauza contravențională RAP01 433516; 5) încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22 octombrie 2024 și mandatul judecătoresc, prin care s-a dispus autorizarea măsurii speciale de investigație: colectarea de informații de la furnizorii de comunicații electronice SA „Orange” privind aplicația mobilă cu identificatorul ”PSB” (Federația Rusă) ce aparține Băncii Comerciale Promsveazibank din Federația Rusă, pentru perioada de timp 01.01.2024-22.10.2024; 6) explicațiile lui Lungu Natalia din 10.04.2025.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal constată că agentul constatator a examinat cauza sub toate aspectele şi just a ajuns la concluzia în ceea ce privește vinovăția contravenientei Lungu Natalia în comiterea contravenției incriminate, care a fost integral dovedită prin probele pertinente și concludente acumulate de către agentul constatator și cercetate în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond, verificate de către instanța de recurs, iar Lungu Natalia nu a prezentat instanței careva probe pertinente și concludente, în corespundere cu principiul contradictorialității, în combaterea celor constatate de către agentul constatator, de aceia faptele constatate de către agentul constatator corect au fost apreciate de către instanța de fond ca fiind veridice, reflectând evenimentele ce au avut loc în realitate.

Mai mult ca atât, Colegiul penal conchide că deși Lungu Natalia neagă faptul implicării sale în actele de corupție electorală, prin informația eliberată de la operatorul de telefonie mobilă SA „Orange” se constată cu certitudine că posesoarea numărului de telefon ***** este Lungu Natalia, *****

Concomitent, Colegiul din conținutul extrasului din fișierele Excel anexă la procesul-verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigație se constată indubitabil faptul că pe numerele respective, în perioada 03-09.10.2024 au parvenit în total 22 mesaje de la identificatorul PSB Bank.

La fel, Colegiul penal menționează că din conținutul raportului de analiză informațional-criminală, relevă în mod indiscutabil legătura dintre numerele SIM al lui Lungu Natalia și aplicația bancară „PSB” asociată BC „Promsveazibank” din Federația Rusă.

Tot aici, Colegiul penal din înscrisurile prezentate instanței (încheierea nr.13-7921/2024 din 22.10.2024), reține că, în cadrul urmăririi penale s-au ridicat informațiile de la furnizorii de servicii de telecomunicație „Orange Moldova”, „Moldtelecom”, „Moldcell” privind aplicația mobile „PSB” și/sau „ПСБ” care aparține Băncii Comerciale „Promsvyazibank”, inclusiv și în scopul identificării circumstanțelor și cercului persoanelor care desfășoară activitatea infracțională manifestată prin colectarea datelor cu caracter personal ce asigură deschiderea conturilor bancare peste hotarele Republicii Moldova, precum și suportul informațional privind instalarea aplicației mobile de tip banking „PSB”, prin intermediul căreia sânt oferiți și dați bani, inclusiv și prin transferuri bancare și alte modalități, alegătorilor și susținătorilor în vederea determinării exercitării într-un anumit mod a drepturilor electorale în cadrul alegerilor prezidențiale și a referendumului constituțional din 20 octombrie 2024. Iar mesaje, sms-uri, inclusiv și de tip bics, A2P, poartă un caracter financiar între agentul economic, la caz Banca Comercială „Promsvyazibank” din Federația Rusă, și persoana fizică, fapt constatat de către Serviciul de Informații și Securitatea Republicii Moldova și de

către organul de urmărire penală în urma efectuării măsurilor speciale de investigații.

Implicit, Colegiul penal constată că de către Inspectoratul național de securitate publică a IGP a fost inițiat procesul contravențional nr.RAP01433516 cu privire la acțiunile unor persoane implicate în fapte de pretindere, acceptare sau primire, personal sau prin mijlocitori, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă ca nu i se cuvine, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul scrutinului electoral și Referendumului republican constituțional din toamna anului 2024 care a fost expediat în adresa Inspectoratelor de poliție teritoriale potrivit prevederilor art. 393 alin.(2) Cod contravențional, pentru stabilirea identității persoanelor vizate în Raportul de analiză informațional-criminală al Direcției investigații analitice a Inspectoratului național de investigații din 07.02.2025 și atragerea acestora la răspundere contravențională.

La fel, Colegiul relevă că indiferent de faptul dacă au fost sau nu ridicate mijloacele bănești de către Lungu Natalia, latura obiectivă a contravenției prevăzută de art.47[1] alin.(1) Cod contravențional a fost realizată prin acceptarea și primirea bunurilor ce nu i se cuvin prin intermediul aplicației electronică a Băncii Comerciale „Promsvyazibank” (PSB). Or, Lungu Natalia nu a explicat instanței faptul apariției/prezenței mesajelor financiare de pe aplicația PSB, care nu poate fi instalată altfel decât prin prezentarea actului de identitate și telefonului mobil, numărului de telefon mobil, indicând doar că nu a primit mesaje și nu a primit surse financiare.

Totodată, instanța de recurs reține că actul de corupere electorală a fost realizat prin intermediul unei aplicații mobile, a cărei descărcare și utilizare presupun accesarea telefonului personal al petiționarului, fapt ce implică o acțiune voluntară din partea acestuia. În cauză, coruperea electorală a fost efectuată prin intermediul unui aplicații mobile, care necesită a fi încărcată și accesată, fapt care nu poate fi efectuat fără a accesa telefonul personal al contravenientului.

În același context, Colegiul penal evidențiază că contravenția de corupere electorală pasivă, are o componență formală, iar consumarea acesteia se realizează în momentul comiterii uneia din acțiunile alternative prevăzute la art. 47[1] Cod contravențional, fără a fi necesară atingerea scopului scontat, or, circumstanțele referitoare la atingerea rezultatului scontat, cât și faptul primirii propriu-zise a remunerației ilicite, nu influențează asupra calificării juridice a acțiunilor contravenientului.

Faptele date au fost constatate cu titlu de principiu și prin Decizia Curții Constituționale nr. 1 din 21 ianuarie 2025 de inadmisibilitate privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 47[1] din Codul contravențional,

unde la pct. 310 Curtea a statuat că la constatarea contravenției prevăzute la art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional se descrie doar fapta, nu și urmarea prejudiciabilă.

Altfel spus, contravenția în discuție este una formală și nu obligă autoritățile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt.

În altă ordine de idei, Colegiul analizând procesul-verbal cu privire la contravenție evidențiază că agentul constatator nu a admis careva omisiuni sau derogări de la art. 443 Cod contravențional care ar afecta fondul cauzei și nu pot fi acoperite de instanța de judecată.

În consecință, Colegiul denotă că instanța de fond a pronunțat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, iar în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, precum și criteriile care au stat la individualizarea pedepsei, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(Hotărârea CtEDO Garcia Ruiz versus Spania)*.

Argumentele recurentei privind lipsa în acțiunile sale a elementelor constitutive ale contravenției incriminate, Colegiul penal ține a menționa faptul că anume prin instalarea aplicații PSB Bank în telefonul personal și recepționarea mesajelor de expediere a mijloacelor financiare se certifică cu certitudine esența volumului necesar pentru încadrarea juridică a acțiunilor sale prin prisma contravenției prevăzute de art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, iar circumstanțele referitoare la atingerea rezultatului scontat, cât și faptul primirii propriu-zise a remunerației ilicite, nu influențează asupra calificării juridice a acțiunilor contravenientei.

Tot aici, Colegiul penal evidențiază că în speța dedusă judecății nu este pus la dubii dreptul contravenientei Lungu Natalia la vot, însă norma prohibitivă prevăzută la art. 47[1] Cod contravențional, urmărește scopul asigurării unor alegerii libere și corecte, fără imixtiunii din partea persoanelor terțe. Or, votul secret și liber exprimat al alegătorilor constituie elementul de bază al alegerilor libere și democratice și al dreptului la vot, iar coruperea alegătorilor sau vânzarea voturilor sunt incompatibile cu conceptul alegerii democratice și printr-un vot liber exprimat de către cetățeni a organelor reprezentative și fraudează competiția bazată pe idei și pe programe politice desfășurate între partidele politice și între candidați.

Astfel, sancționarea coruperii alegătorilor urmărește scopul asigurării integrității și caracterului democratic al proceselor electorale prin exercitarea necondiționată a drepturilor penale.

Distinct, la capitolul individualizării pedepsei, Colegiul penal constată că agentul constatator i-a aplicat lui Lungu Natalia pentru comiterea contravenției prevăzută la art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, sancțiunea maximă sub formă

de amendă în mărime de 750 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 37500 lei, fără a a da deplină eficiență prevederilor art. art. 9, 41 și 42 Cod contravențional.

În conformitate cu prevederile art. 9 alin. (1) Cod contravențional, la aplicarea legii contravenționale se ține cont de caracterul şi de gradul prejudiciabil al contravenției, de persoana făptuitorului şi de circumstanțele atenuante ori agravante.

Din sensul prevederilor art. 32 alin. (1) Cod contravențional se reține că, sancțiunea contravențională este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare ce se aplică, în numele legii, persoanei care a săvârșit o contravenție.

Art.41 Cod contravențional stipulează că, sancțiunea contravențională se aplică în funcție de caracterul se de gradul prejudiciabil al contravenției, de caracteristica persoanei și de circumstanțele atenuante și agravante. Față de persoana a cărei vinovăție este dovedită se aplică o sancțiune echitabilă, în limitele și în conformitate cu dispozițiile prezentului cod.

Ca urmare, pedeapsa contravențională este echitabilă atunci când este capabilă de a contribui la realizarea scopului legii contravenționale, care constă în apărarea drepturilor şi libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege în soluționarea cauzelor contravenționale, precum şi în prevenirea săvârșirii de noi contravenții.

Legalitatea pedepsei impune instanței obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea Specială şi în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului contravențional al RM.

Individualizarea pedepsei constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete contravenientului, necesară şi suficientă pentru realizarea scopurilor legii contravenționale şi a pedepsei.

După această clarificare instanța accentuează că, pedeapsa aplicată contravenientului trebuie să fie capabilă să restabilească echitatea socială şi să realizeze scopurile legii contravenționale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului contravențional și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Limitele termenelor de pedeapsă prevăzute în partea specială sunt determinate de încadrarea juridică a faptei şi reflectă gravitatea contravenției săvârșite.

Gravitatea acesteia constă în modul şi mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce.

Cuantumul pedepsei, în afară de gravitatea faptei săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de

dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor contravenționale.

Mai mult, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea făptuitorului, precum şi prevenirea săvârșirii de noi fapte contravenționale atât de către contravenienți, cât şi de către alte persoane.

În această ordine de idei, Colegiul penal analizând gradul de pericol social concret al faptei ilicite săvârșite, personalitatea contravenientului consideră că sancțiunea amenzii aplicată în limitele maxime nu este justificată și se apreciază ca fiind prea aspră, în lipsa unor circumstanțe ce ar caracteriza din punct de vedere negativ personalitatea contravenientei sau date despre atragerea anterioară a acesteia la răspundere contravențională/penală.

La caz, prezintă relevanță și constatările Curții Constituționale statuate la pct. 313 și 314 din Decizia nr. 1 din 21 ianuarie 2025, care a reținut că „*fapta de corupere electorală pasivă prevăzută la articolul 47[1] alin. (1) Cod contravențional se sancționează cu amendă în mărime de la 500 la 750 de unități convenționale.* ***314.*** *În acest caz, Curtea observă că diferența dintre limita minimă şi cea maximă este de 250 unități convenționale. Astfel, Curtea reține că există o diferență suficientă între limita minimă şi limita maximă a sancțiunii, care îi permite agentului constatator şi instanței de judecată să individualizeze amenda în funcție de circumstanțele precise ale faptei comise (a se vedea, a contrariu, HCC nr.18 din 30 iunie 2020). Mai mult, diferențele dintre limitele sancțiunii contravenționale în discuție sunt comparabile cu diferențele dintre limitele sancțiunilor pentru comiterea altor contravenții stabilite de legislator. Acestea nu restrâng competența instanței de judecată de a exercita un control de jurisdicție deplină în privința individualizării şi aprecierii proporționalității sancțiunii prin raportare la circumstanțele cazului şi nu contravin articolului 20 din Constituție*”.

Astfel, analizând gradul de pericol social concret al faptei săvârșite, în raport cu personalitatea contravenientei care deși nu și-a recunoscut vina, anterior nu a fost în conflict cu legea contravențională, de starea de sănătate precară, Colegiul consideră că sancțiunea amenzii aplicată în mărime maximă este prea aspră, urmând a fi redusă până la limita minimă prevăzută de sancțiunea art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional.

Din considerentele expuse, Colegiul constată temeiul pentru recurs prevăzut la art. 466 lit. d) Cod contravențional, din care motiv hotărârea recurată urmează a fi casată, cu adoptarea unei hotărâri noi, prin care contestația depusă de Lungu Natalia urmează a fi admisă parțial din alte motive decât cele invocate, cu modificarea deciziei de aplicare a sancțiunii.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin.(1) pct. 2) lit. c), art. 474 Cod contravențional, Colegiul penal, -

D E C I D E :

Recursul agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, Alexandru Josan declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central din 24 iunie 2025 în cauza lui Lungu Natalia se admite, cu casarea hotărârii respective, rejudecarea cauzei și cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Contestația depusă de Lungu Natalia împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție şi a deciziei de sancționare seria/numărul MAI06 429572 din 10.04.2025 întocmit de agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, Ciprian Vladimirov în privința lui Lungu Natalia în baza art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, se admite parțial.

Se modifică decizia de sancționare expusă în procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/numărul MAI06 429572 din 10.04.2025, încheiat de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, Ciprian Vladimirov, înlocuind sancțiunea amenzii din cuantum de 750 unități convenționale, aplicată lui Lungu Natalia în baza art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, cu sancțiunea contravenţională amendă în cuantum de 500 (cinci sute) unități convenționale, echivalentul a 25000 (douăzeci şi cinci mii) lei.

În rest, dispozițiile ale procesului-verbal cu privire la contravenție se mențin fără modificării.

Se explică lui Lungu Natalia că, în conformitate cu prevederile art. 34 alin. (3) Cod contravențional, este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale. În acest caz se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral, cu excepţia cazului în care a fost contestată decizia de aplicare a sancţiunii contravenţionale şi contravenientul nu şi-a retras cererea de contestare a deciziei, emisă asupra cauzei contravenţionale, pînă la cercetarea judecătorească.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului: **Judecător:** **Judecător:**